

Guia informativa SCIAS de malalties i consells sanitaris

Úlceres per pressió

Guía informativa SCIAS de enfermedades y consejos sanitarios

Úlceras por presión

Úlcerses per pressió

Quan un pacient susceptible de desenvolupar úlcerses per pressió és donat d'alta, cal continuar al domicili les actuacions dutes a terme durant la seva hospitalització per prevenir les úlcerses i, en el cas que ja s'hagin produït, per evitar que empitjorin.

Què és una úlcera per pressió?

És una lesió provocada per una pressió sostinguda que danya la pell i els teixits subjacentes. Pot evolucionar des d'un grau inicial lleu (zona envermellida) a greu (afectació del greix, múscul i os).

Com es produeixen?

La pressió sostinguda impedeix la circulació de la sang pels vasos sanguinis que aporten oxigen i nutrients a la pell. Aquesta mancança durant un temps determinat provoca la mort del teixit i fa que aparegui l'úlcera per pressió.

Úlceras por presión

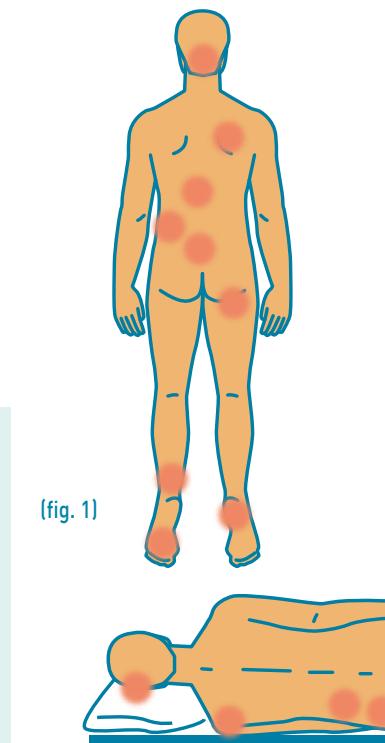
Cuando un paciente susceptible de desarrollar úlceras por presión es dado de alta, es necesario continuar en domicilio las actuaciones llevadas a cabo durante su hospitalización para prevenir las úlceras y, si ya se hubieran producido, para evitar que empeoren.

¿Qué es una úlcera por presión?

Es una lesión provocada por una presión sostenida que daña la piel y los tejidos subyacentes. Puede evolucionar desde un grado inicial leve (zona enrojecida) a grave (afectación de grasa, músculo y hueso).

¿Cómo se producen?

La presión sostenida impide la circulación de la sangre por los vasos sanguíneos que aportan oxígeno y nutrientes a la piel. La falta de los mismos por un tiempo determinado provoca la muerte del tejido, produciéndose la úlcera por presión.

(fig. 1)

On es formen?

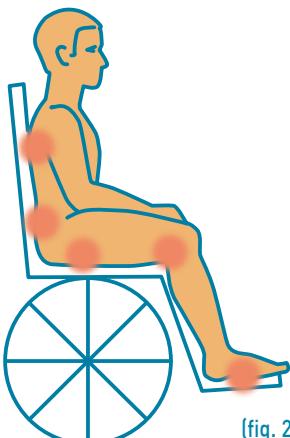
Les localitzacions més freqüents són a la part baixa de l'esquena, sota la cintura (sacre), a l'os del maluc (trocànter), a l'escàpula (omòplat), als colzes, als talons i als turmells (mal·lèols). També poden aparèixer en pacients portadors de sondes i catèters. (Fig. 1)

Quines persones tenen més risc de patir-ne?

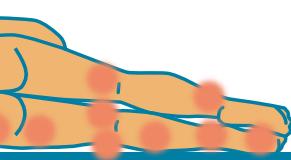
Són més propensos a les úlceres per pressió aquells pacients que tinguin dificultat de moure's sense ajuda, amb permanència al llit, butaca o cadira de rodes; amb incontinència fecal o vesical; que presenten desnutrició o deshidratació; o aquelles persones amb alteracions de la consciència. (Fig. 2)

Com prevenir-les (Fig. 3 i 4)

És fonamental el bany diari amb aigua tèbia i sabó lleugerament àcid (pH 5,5), eixugant posteriorment la pell i fent un suau massatge amb crema hidratant (cal evitar el massatge

(fig. 2)

(fig. 3)

¿Dónde se forman?

Las localizaciones más frecuentes son en la parte baja de la espalda, debajo de la cintura (sacro), en el hueso de la cadera (trocánter), en la escápula (lomóplato), en los codos, talones y tobillos (maleolos). También pueden aparecer en pacientes portadores de sondas o catéteres. (Fig 1)

¿Qué personas tienen más riesgo de padecerlas?

Aquellos pacientes que tengan dificultad de movilizarse sin ayuda, con permanencia en cama, sillón o silla de ruedas, con incontinencia fecal o vesical; que presenten desnutrición o deshidratación; o aquellas personas con alteraciones de la conciencia. (Fig. 2)

Cómo prevenirlas (Fig. 3 y 4)

Es fundamental el baño diario con agua tibia y jabón ligeramente ácido (pH 5,5), secando posteriormente la piel y dando un suave masaje con crema hidratante (evitar el masaje sobre prominencias óseas, así como el uso de alcohol o colonias para fricciones).

sobre prominències òssies, així com l'ús d'alcohol o colònies per a friccionis).

En pacients incontinentes és aconsellable l'ús de bolquers, compreses (en dones) i col·lectors d'orina (en homes).

Els llençols han d'estar nets, secs i sense arrugues que lesionin la pell (llençols ajustables de cotó). Cal evitar els protectors de materials plàstics en contacte amb la pell.

Són indispensables els canvis posturals cada dues o tres hores si el pacient és al llit, i cada quinze minuts si és en una cadira, per evitar l'efecte de la pressió continuada.

És molt aconsellable realitzar exercicis de flexió en les principals articulacions de les extremitats superiors i inferiors.

Quan es mobilitzi el pacient, s'ha d'evitar arrosseggar-lo, ja que la fricció pot danyar les capes més superficials de la pell. Els llençols travessers i els trapezis poden ser una bona ajuda.

Una capa fina de midó de blat de moro (Maizena®) als llençols l'ajudarà a disminuir la fricció i mantindrà la pell del patient seca.

En pacientes incontinentes, es aconsejable el uso de pañales, compresas (en mujeres) o colectores de orina (en hombres).

Las sábanas deben estar limpias, secas y sin arrugas que lesionen la piel (sábanas ajustables de algodón). Hay que evitar los protectores de materiales plásticos en contacto con la piel.

Son indispensables los cambios posturales cada dos o tres horas si el paciente está en cama, y cada quince minutos si está en una silla, para evitar el efecto de la presión continuada.

Es muy aconsejable la realización de ejercicios de flexión y extensión de las principales articulaciones de las extremidades superiores e inferiores.

Cuando se movilice al paciente, hay que evitar arrastrarlo, ya que la fricción puede dañar las capas más superficiales de la piel. Las sábanas traveseras y los trapecios pueden ser una buena ayuda.

Una capa fina de almidón de maíz (Maizena®) en las sábanas ayudará a disminuir la fricción y mantendrá la piel del paciente seca.

Se pueden utilizar almohadas para repartir el peso del cuerpo, sin colocarlas debajo de las rodillas, ya que se difi-

(fig. 4)

Es poden utilitzar coixins per repartir el pes del cos, sense col·locar-ne sota els genolls, ja que es dificulta la circulació de la sang. Si el pacient està immòbil, s'han de posar sota els turmells, de forma que els talons quedin lliures. (Fig. 5)

Cal evitar tenir el capçal del llit elevat durant gaire temps.

L'ús continuat de pneumàtics no és recomanable, ja que reduïxen el flux sanguini.

En alguns casos és aconsellable la utilització de dispositius especials o de matalassos d'aigua, aire o gel.

Si el pacient és portador d'una sonda o de catèters, cal canviar-ne els punts de recolzament cada dia.

Una alimentació equilibrada, on no falti una ració diària de carn, peix o ous al dinar o al sopar (tant sencera com triturada, segons tolerància) i lactis a l'esmorzar o berenar, ajudarà a la ràpida recuperació dels teixits. En cas d'intolerància o d'ingesta escassa d'aliments proteics, el metge pot prescriure suplements proteics en venda a les farmàcies. (Fig. 6)

La majoria d'úlceres per pressió poden ser previngudes

culta la circulación de la sangre. Si el paciente está inmóvil, hay que colocarlas debajo de los tobillos para que los talones queden libres. (Fig. 5)

Hay que evitar tener la cabecera de la cama elevada durante mucho tiempo.

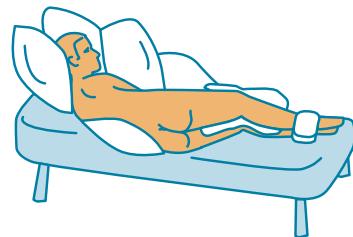
El uso continuado de flotadores no es recomendable, ya que reducen el flujo sanguíneo.

En algunos casos es aconsejable la utilización de dispositivos especiales o de colchones de agua, aire o gel.

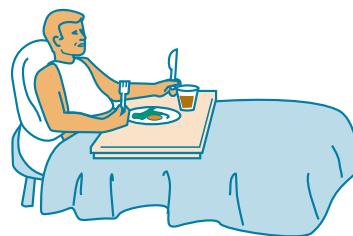
Si el paciente es portador de una sonda o catéteres, es indispensable cambiar los puntos de apoyo de éstos diariamente.

Una alimentación equilibrada, en la que no falte una ración diaria de carne, pescado o huevos en la comida o cena (tanto entera como triturada, según tolerancia) y lácteos en el desayuno o merienda, ayudará a la rápida recuperación de los tejidos. En caso de intolerancia o de ingesta escasa de alimentos proteicos, el médico puede prescribir suplementos proteicos de venta en farmacias. (Fig. 6)

La mayoría de úlceras por presión pueden ser preventas

(fig. 5)

(fig. 6)

OBSERVACIONS OBSERVACIONES

TELÈFONS D'INTERÈS TELÉFONOS DE INTERÉS

Si té cap dubte o problema, o si creu que els seus símptomes són anormals, podem ajudar-lo/la. No dubti a consultar el seu metge.

Si tiene alguna duda o algún problema, o si cree que sus síntomas son anormales, podemos ayudarle. No dude en consultar a su médico.

Dr.: _____ Tel.: _____

En cas que no el localitzi pot trucar a:

En caso de no localizarlo puede llamar a:

Servei d'Urgències Domiciliàries (SUD)

Servicio de Urgencias Domiciliarias (SUD) Tel.: 93 280 33 66

HOSPITAL DE BARCELONA Tel.: 93 254 24 00

Altres / Otros: _____

Desitgem que vostè i la seva família hagin tingut una estada confortable entre nosaltres.

Tots els professionals de l'hospital estem a la seva disposició per si ens necessita.

Deseamos que tanto usted como su familia hayan tenido una estancia confortable entre

nosotros. Todos los profesionales del hospital estamos a su disposición por si nos necesita.

Revisat per / Revisado por:

C. Lacasa (farmacèutica / farmacéutica),
M. Arana, M. Eche, A. Ibarzo, O. Isart, S. Martínez,
R. Santamaría (infermeres / enfermeras)

Revisió / Revisión:

Abril 2013 / Abril 2013

www.scias.com